

Državni izpitni center

M 1 3 1 7 0 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 7. junij 2013

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Odgovor
1	♦ E
2	♦ B
3	♦ D
4	♦ C
5	♦ D
6	♦ B
7	♦ C
8	♦ E
9	♦ A
10	♦ C

Naloga	Odgovor
11	♦ B
12	♦ A
13	♦ C
14	♦ E
15	♦ D
16	♦ D
17	♦ A
18	♦ C
19	♦ D
20	♦ C

Naloga	Odgovor
21	♦ A
22	♦ D
23	♦ B
24	♦ E
25	♦ A
26	♦ C
27	♦ D
28	♦ B
29	♦ B
30	♦ D

Naloga	Odgovor
31	♦ B
32	♦ E
33	♦ C
34	♦ D
35	♦ E
36	♦ A
37	♦ D
38	♦ E
39	♦ C
40	♦ C

Za vsak pravičen odgovor 1 točka.

Skupaj število točk IP 1: 40

IZPITNA POLA 2

1. naloga: Oblike reševanja ekonomskega problema

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ naturalno, samozadostno ♦ menjava ♦ blagovnega, tržnega (menjalnega) ♦ tržni (trg) 		Za tri ali štiri pravilne trditve 2 točki. Za dve pravilni trditvi 1 točka.
1.2	2	♦ Kadar je dobrin manj od potreb po njih, gre za relativno redkost dobrin. <div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">razpoložljiva količina dobrine</div> <div style="margin: 0 10px;">↔</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">potrebe po dobrini</div> </div>		Za smiselno pojasnilo 1 točka. Za pravilno sliko 1 točka.
1.3	1	♦ diamanti in pšenica		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.4	3	<p>The diagram illustrates the flow of goods and services between two markets: 'Trg potrošnih dobrin' (Consumer Goods Market) and 'Trg proizvodnih dejavnikov' (Factor Market). 'GOSPODINJSTVA' (Households) supply goods to the consumer market and receive services from the factor market. 'PODJETJE' (Firms) supply services to the consumer market and receive goods from the factor market. Dashed arrows indicate the flow of money: from consumer market to firms, from firms to factor market, from factor market to households, and from households to consumer market. A solid arrow labeled 'x' points from households to the factor market.</p>		<p>Za navedbo podjetja 1 točka. Za pravilni vpis v zgornji krog 1 točka. Za pravilni vpis v spodnji krog 1 točka.</p>
1.5	1	<p>♦ proizvodnih dejavnikov</p>	<p>♦ stvarni (materialni tok)</p>	<p>Dodatna navodila Kandidat lahko tudi navaja proizvodne dejavnike (delo, zemlja, kapital).</p>
1.6	1	<p>♦ Kupujejo jih podjetja, da z njimi obnavljajo in širijo proizvodnjo.</p>	<p>Še sprejemljiva rešitev Dobrine, ki jih uporabljamo v proizvodnji.</p>	<p>Dodatna navodila Za smiselno opredelitev 1 točka.</p>

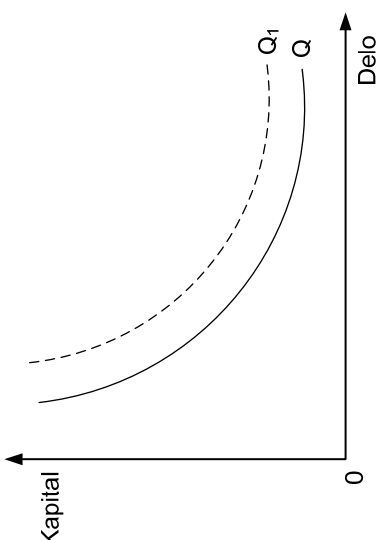
2. naloga: Analiza produkcijske funkcije

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tehnično razmerje, ki nam pove največjo količino proizvodov, ki jo je mogoče proizvesti s posamezno kombinacijo proizvodnih dejavnikov (ob danih proizvodnih metodah oziroma danem tehničnem znanju). 		Podoben smiselni odgovor.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ delo, delovna sredstva in predmeti dela ♦ delo in produkcijska sredstva ♦ delo, zemlja, kapital 		

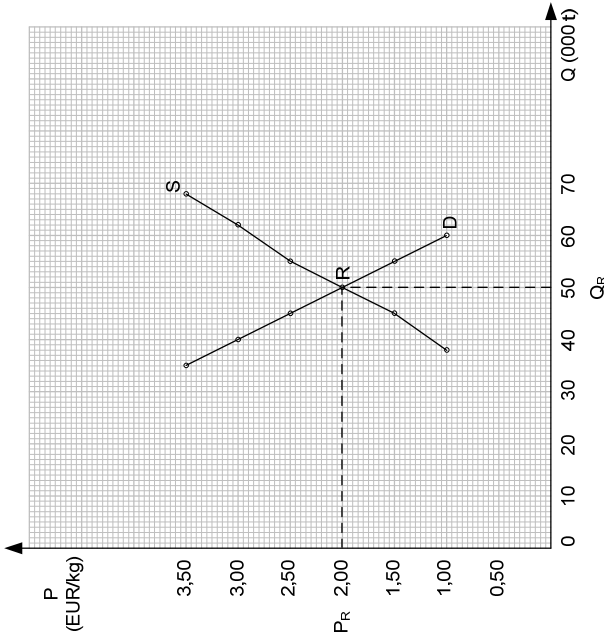
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ podvojil		

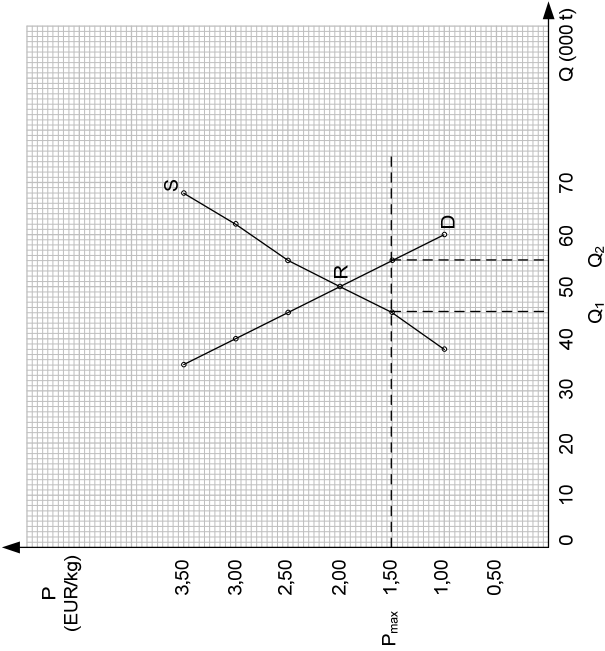
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ izboljšane proizvodne metode ♦ izboljšana tehnologija ♦ izboljšana organizacija produkcije ♦ tehnična delitev dela 		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ vse tiste kombinacije proizvodnih dejavnikov, s katerimi izdelamo 1000 kuhinj 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ vse tiste kombinacije proizvodnih dejavnikov, s katerimi izdelamo določen obseg proizvodov 	
	1			
	Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.6	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ padajočih donosov 	<ul style="list-style-type: none"> fiksen: tisti, ki se ne spreminja variabilen: tisti, ki se spreminja 	<ul style="list-style-type: none"> Za oba pravilna odgovora 1 točka. Za katera koli dva pravilna rezultata 1 točka. Za katera koli dva pravilna rezultata 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ fiksen: zemlja ♦ variabilen: delavci 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 35 ♦ 12,5 ♦ 0,45 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ četrtega ♦ petega ♦ 45 		
	Skupaj	4		

3. naloga: Trg in državna intervencija

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Trg je prostor, kjer se srečata ponudnik in povpraševalec, da bi po neki ceni zamenjala blago. 		
3.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ maksimalno ♦ pod 		Dodatna navodila Za oba pravilno podčrtana pojma 1 točka.
3.3.	2	♦	 <p>The graph shows a supply curve (S) and a demand curve (D) on a coordinate system. The vertical axis is labeled 'P (EUR/kg)' and ranges from 0 to 3.50 with major ticks every 0.50 and minor ticks every 0.10. The horizontal axis is labeled 'Q (000t)' and ranges from 0 to 70 with major ticks every 10 and minor ticks every 2. The supply curve (S) is upward-sloping and convex, starting at (0, 3.50) and passing through points approximately at (10, 3.00), (20, 2.75), (30, 2.50), (40, 2.25), (50, 2.00), (60, 1.75), and (70, 1.50). The demand curve (D) is downward-sloping and convex, starting at (0, 3.50) and passing through points approximately at (10, 1.50), (20, 1.75), (30, 2.00), (40, 2.25), (50, 2.50), (60, 2.75), and (70, 3.00). The two curves intersect at an equilibrium point labeled 'R'. Dashed lines from point R indicate the equilibrium price 'PR' on the vertical axis (at 2.00) and the equilibrium quantity 'QR' on the horizontal axis (at 50).</p>	Dodatna navodila Za pravilno vrisani krivulji ponudbe in povpraševanja 1 točka, za pravilno označeno ravnovesno ceno in količino 1 točka.

1			<p>Za pravilno vrisano maksimalno ceno ter pravilno označeno količino ponudbe in povpraševanja 1 točka.</p>
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.4.	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ presežno povpraševanje 		<p>Za smiselno pojasnilo, ki vključuje ali stališče ponudnikov, ali povpraševalcev, 1 točka.</p>
1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ponudniki so pri maksimalni ceni pripravljene ponuditi manjšo količino sladkorja kakor pri ravnotežni ceni. Kljub temu da ravnajo proti predpisom, so mnogi pripravljene prodati sladkor samo, če ga lahko ponudijo po ceni, ki je višja od predpisane. ♦ Povpraševalci po sladkorju, ki sladkorja ne morejo kupiti, so nezadovoljni. Nekateri med njimi so pripravljene kupiti sladkor tudi po ceni, ki je višja od cene, kakršno je določila država. 		<p>Za pojasnilo, ki vključuje vsaj eno od alinej, 1 točka.</p>
1	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ sladkor ponudnikov, ki ga niso pripravljene prodati po predpisani ceni ♦ sladkor, ki ga nekateri prethotapijo iz tujine, kjer ga kupujejo 		

		po normalni tržni ceni, in nato prodajajo dražje doma		
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ sladkor, ki so ga kupili kupci, ki so bili prvi na vrsti in so ga, zato, da ga preprodajo na črni borzi, kupili več, kakor ga dejansko potrebujejo 		
	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ s <u>subvencijami proizvajalcem</u>, s čimer bi jim pokrila del proizvodnih stroškov oziroma izgubo, ki jo imajo zaradi maksimalne cene (PM) ◆ z znižanjem davkov in prispevkov proizvajalcem sladkorja ◆ z ugodnimi posojili, s katerimi bi lahko povečali ali posodobili proizvodnjo sladkorja ◆ z zagotavljanjem manjkajočih količin iz <u>uvoza</u> 		Za vsako pojasnilo 1 točka. Za dve navedbi 1 točka.
Skupaj	5			

4. naloga: Dobiček

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ lastnine ◆ maksimiranje ◆ obresti (za kapital) ◆ podjetniškega dobička ◆ se lahko 		Za pet pravilnih trditvev 3 točke. Za tri ali štiri pravilne trditve 2 točki. Za dve pravilni trditvi 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.2	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pospešuje zbiranje prihrankov ◆ je merilo investiranja ◆ je merilo uspešnosti poslovanja 		Za vsako navedeno funkcijo 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ konjunktorni 		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 36.000 EUR ♦ 26.000 EUR ♦ 7,2 % 		<p>Za vsak pravilen rezultat 1 točka.</p> <p>Če kandidat rezultata ne napiše v %, ne dobi točke.</p>

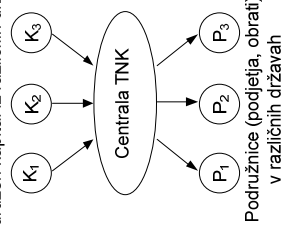
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦ tehnološkega (inovacijskega)		

5. naloga: Internacionalizacija kapitala

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ Internacionalizacija kapitala je izvoz (širitev) kapitala v druge države.		Za smiselno pojasnilo 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.2	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ V razvitih državah nastaja problem hiperprodukcije, kar otežuje prodajo. ♦ Kapital išče donosnejše oblike naložb (v razvitih državah postaja kapital razmeroma odveč, zato išče možnosti donosnejših naložb). ♦ Monopolizacija panog v razvitih državah onemogoča donosno naložbo. ♦ V konjunkturnih panogah so inovacije patentno zaščitene. 		Za smiselno pojasnilo dveh razlogov 2 točki, za smiselno pojasnilo enega razloga 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ mednarodno gibanje blaga in storitev ♦ mednarodno gibanje kapitala ♦ mednarodni prenos tehnologije ♦ mednarodno gibanje delovne sile 		Za vse štiri navedene tokove 2 točki, za dva ali tri tokove 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.4	2	<p>♦ TNK je veliko podjetje, ki ima neposredno naložbo (obrat, podjetje) v vsaj eni tujih državah.</p> <p>Združen kapital iz različnih držav</p> <p>Podružnice (podjetja, obrati) v različnih državah</p>	<ul style="list-style-type: none"> ♦ sprejemljiva je tudi slika, kjer ni označen kapital 	<p>Za smiselni odgovor 1 točka. Za pravilno narisano sliko 1 točka.</p>

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	<p>♦ V manj razvitih državah TNK uporabljajo sodobno tehnologijo, načine trženja in poslovanja, ki so povsem različni od poslovanja lokalnih podjetij.</p>	<p>Delujejo kot država v državi ali tujek. Ali: Ne pripomorejo k razvoju države.</p>	<p>Za katero koli smiselno pojasnilo 1 točka.</p>

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.6	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ večja stopnja zaposlenosti prebivalstva ♦ višji dohodki in življenjski standard prebivalcev ♦ izvoz v razvite države po prodajni mreži TNK ♦ davki, ki omogočajo večjo potrošnjo države ♦ višja tehnološka raven proizvodnje tudi v drugih panogah 		<p>Za smiselno pojasnilo vsakega učinka 1 točka.</p>

6. naloga: Fiskalna politika in gospodarska rast

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ organizirana akcija vlade, ki s pomočjo javnofinančnih prihodkov in odhodkov dosega cilje fiskalne politike ♦ sistem ukrepov, s katerimi država vpliva na javnofinančne prihodke in odhodke 		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ javnofinančni prihodki ♦ javnofinančni odhodki ♦ saldo državnega proračuna 		
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.3	1	♦ vlada (in parlament)	vlada	
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.4	1	♦ davčni in nedavčni prihodki	Lahko navaja tudi posamezne davke.	Če kandidat navaja prihodke s primeri, za vsaj tri navedene 1 točka.
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.5	1	♦ fizične in pravne osebe, ki morajo plačevati davek		
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.6	1	♦ stopnja rasti BDP = $\frac{BDP_t - BDP_{t-1}}{BDP_{t-1}} \cdot 100$		Kandidat stopnjo rasti BDP lahko izrazi tudi s koeficienti ali indeksi.
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Nominalni BDP je izražen v tekočih cenah, realni BDP pa v stalnih. ♦ Nominalni BDP vključuje inflacijo. 		
	3	♦ ekspanzivno <ul style="list-style-type: none"> ♦ zmanjšala/povečala ♦ povečal 		Za vsako alinejo 1 točka.
Skupaj	5			

Skupno število točk IP 2: 60